

Dansk Socialrådgiverforening

faglig handlekraft

Undersøgelse af socialrådgivernes sagstal i kommunale forvaltninger

Delrapport om børne-familieområdet

Februar 2020

Undersøgelse af socialrådgivernes sagstal i kommunale forvaltninger

Delrapport om børne-familieområdet, februar 2020

Udgivet af
Dansk Socialrådgiverforening
Toldbodgade 19 B,
1003 København K.

For yderligere oplysninger om undersøgelsen kontakt
Konsulent Louise Carlsberg Christensen, lcc@socialraadgiverne.dk
Konsulent Elisabeth Huus Pedersen, ehp@socialraadgiverne.dk

Læs mere om Dansk Socialrådgiverforenings vejledende sagstal på: socialraadgiverne.dk/sagstal

Indhold

Indledning	2
Resumé	3
Gennemgang af resultaterne på børne-familieområdet	4
Udvikling i aktuelle sagstal pr. sagsbehandler	5
Bilag: Undersøgelsesmetode	7

Indledning

Dansk Socialrådgiverforening har siden 2007 udmeldt vejledende sagstal på udvalgte kommunale myndighedsområder, og har sidst foretaget en justering af de vejledende sagstal på tre af områderne i 2016. De udvalgte områder er gennem årene blevet udvidet og revideret i takt med ændringer i lovgivningen og efterspørgsel fra medlemmerne. Dansk Socialrådgiverforenings vejledende sagstal er et udtryk for, hvor mange sager en socialrådgiver ansat 37 timer om ugen kan have ansvar for, og er baseret på normaltilstand, hvor der ikke er langtidssygemeldinger, barsler uden vikar eller vakante stillinger i afdelingen. DS' vejledende sagstal er tiltænkt som en hjælp til at strukturere og normere arbejdspladsen med tilstrækkelige ressourcer og kompetencer. Et passende sagstal pr. sagsbehandler kan dog ikke stå alene, idet der er andre forhold der spiller ind på, hvor mange sager en socialrådgiver kan have ansvaret for, som fx afdelingens organisering, antal samarbejdsparter, kompetence til at træffe beslutninger, og ikke mindst fordelingen mellem antallet enkle, komplekse og særligt komplicerede sager hos den enkelte sagsbehandler.

Dansk Socialrådgiverforening har i oktober 2019 gennemført en undersøgelse af sagstal blandt DS' tillidsrepræsentanter i landets kommuner. Formålet med undersøgelsen er, at få indblik i hvordan det gennemsnitlige sagstal pr. socialrådgiver aktuelt ser ud i dag, og hvad socialrådgiverne vurderer, ville være et passende antal sager pr. sagsbehandler. Undersøgelsen er samtidig grundlag for justering af de nuværende vejledende sagstal.

Undersøgelsen er foretaget med spørgsmål til DS' tillidsrepræsentanter, som har besvaret et spørgeskema via det internetbaserede undersøgelsesprogram Analyzer.

Spørgeskemaet er blevet sendt til 425 TR i den kommunale forvaltning, hvoraf 220 TR svarende til 52 procent har svaret. De 220 TR er ansat i 82 af landets kommuner.

Fra børne-familieområdet har 63 tillidsrepræsentanter fra 54 kommuner medvirket i undersøgelsen.

Denne delrapport handler **alene om børne-familieområdet**, og er dermed et uddrag af den samlede undersøgelse af sagstal på det kommunale myndighedsområde. Den samlede rapport forventes at blive offentliggjort i april 2020.

Resumé

Hovedresultaterne for den aktuelle undersøgelse på børne-familieområdet foretaget i oktober 2019 fremgår af nedenstående tabel. Tallene er baseret på et gennemsnit af svar fra alle tillidsrepræsentanterne på børne-familieområdet på tværs af arbejdspladser og kommuner.

Sagsområde (antal svar i parentes)	Aktuelt gennemsnitligt antal børnesager 2019	Aktuelt gennemsnitligt sagstal i 2016	TR: sagstallet er for højt	TR: gennemsnitligt ønsket antal sager	DS' aktuelle vejledende sagstal på børneområdet
Børne-familieområdet (63)	33 sager	42 sager	60% / 37 TR	26 sager	25-35 sager

Sagsbehandlerne på børne-familieområdet har i 2019 i gennemsnit 33 børnesager. Der er sket en positiv udvikling siden 2016, hvor man i gennemsnit havde 42 sager. Der er dermed tale om et fald på 21 procent i antal sager. I 2019 var Dansk Socialrådgiverforenings vejledende sagstal på 25-35 sager, hvilket har været anbefalingen siden 2016.

Den positive udvikling skal sammenholdes med, at 60 procent af tillidsrepræsentanterne vurderer, at deres aktuelle sagstal er for højt. TR på området vurderer, at sagstallet ideelt set bør ligge på 26 sager i gennemsnit, hvilket er markant lavere end det aktuelle sagstal på 33 sager pr. sagsbehandler.

Bag gennemsnitstallene gemmer der sig store variationer fra arbejdsplads til arbejdsplads. 63 procent af arbejdspladserne overholder DS' vejledende sagstal, mens 35 procent ikke overholder DS' vejledende sagstal. Endelig skal man være opmærksom på, at tillidsrepræsentanterne har indmeldt et gennemsnitstal på vegne af medarbejderne, som derfor hver især kan have en større variation af antal sager i deres sagsstamme.

Der er mange faktorer i arbejdssituationen, på arbejdspladsen og i omverdenen, der kan have indflydelse på, hvor mange sager en socialrådgiver kan have ansvar for. På samme måde kan tyngden i sagerne og organiseringen i arbejdet have stor betydning. Bl.a. anbefales det, at socialrådgivere der arbejder på nedsat tid eller har arbejdsopgaver, der ikke er sagsarbejde, har færre sager end det anbefalede. Det samme gælder for socialrådgivere der deltager i efteruddannelse, er nyansatte eller nyuddannede.

Gennemgang af resultaterne på børne-familieområdet

63 af de adspurgte TR-respondenter har angivet svar på børne-familieområdet. Svarene er et gennemsnit af de svar, som den enkelte TR har modtaget fra sine kollegaer. De 63 TR-respondenter er ansat i 54 forskellige kommuner.

Aktuelt gennemsnit:

Sagsbehandlerne har i gennemsnit ansvaret for 33 sager hver. Svarene spænder fra 20-67 sager pr. TR-respondent, som det fremgår af nedenstående skema.

Aktuelle antal sager	Antal svar	Procent
15-20 sager pr. sagsbehandler	1 af 63	2%
21-25 sager pr. sagsbehandler	11 af 63	18%
26-30 sager pr. sagsbehandler	11 af 63	18%
31-35 sager pr. sagsbehandler	16 af 63	25%
36-40 sager pr. sagsbehandler	16 af 63	25%
41-45 sager pr. sagsbehandler	2 af 63	3%
46-50 sager pr. sagsbehandler	3 af 63	5%
51-70 sager pr. sagsbehandler	1 af 63	2%
Ikke angivet et svar	2 af 63	3%

Af de 63 svar vurderer 40 % (25 respondenter), at de aktuelt har et passende sagstal pr. sagsbehandler. 60 % (37 respondenter) vurderer, at de aktuelt har et for højt sagstal pr. sagsbehandler. Ingen af respondenterne vurderer, at de har et for lavt sagsantal pr. sagsbehandler.

TR-respondenterne vurderer, som det fremgår i afsnittet nedenfor, at 26 sager vil være et passende sagstal. Det indebærer, som man kan se i ovenstående tabel, at næsten tre fjerdedele af kommunerne ligger over det sagstal, som respondenterne anbefaler.

Vurdering af hvad der vil være et passende sagstal pr. sagsbehandler:

Respondenterne vurderer, at 26 sager pr. sagsbehandler vil være et passende sagsantal. Tallet er baseret på et gennemsnit af de angivne svar. Svarene spænder fra 15-45 sager pr. sagsbehandler, hvoraf hovedvægten er på 21-30 sager, som det fremgår af nedenstående skema.

Passende antal sager	Antal svar	Procent
15-20 sager pr. sagsbehandler	4 ud af 63	6%
21-25 sager pr. sagsbehandler	29 ud af 63	46%
26-30 sager pr. sagsbehandler	21 ud af 63	33%
31-35 sager pr. sagsbehandler	6 ud af 63	10%
36-40 sager pr. sagsbehandler	0 ud af 63	0%
41-45 sager pr. sagsbehandler	1 ud af 63	2%
Ikke angivet et passende sagstal	2 ud af 63	3%

Udvikling i aktuelle sagstal pr. sagsbehandler

Generelt har der været en positiv udvikling i de aktuelle antal sager pr. sagsbehandler på børne-familieområdet, hvor der er et fald på 21 % i aktuelle sager fra 42 sager i 2016 til 33 sager i 2019.

Uagtet den positive udvikling på børne-familieområdet ift. sagstal i de seneste år, er der dog et stort antal af tillidsrepræsentanterne, som vurderer, at det aktuelle sagstal er for højt.

Vurderingen af, at det aktuelle sagstal er for højt, underbygges af en undersøgelse foretaget af COWI (1) i 2018 som viser, at 44 procent af socialrådgiverne på børne-familieområdet er stressede, samt at 24 procent i lav eller meget lav grad har mulighed for at levere kvalitet i arbejdet. Undersøgelsen underbygges af Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA) som har lavet en måling af danskernes arbejdsmiljø og helbred i 2018(2), som viser, at socialrådgiverne er den mest stressede faggruppe i Danmark. Derfor må det antages, at et stort arbejdspress med høje faglige og relationelle krav har stor betydning for arbejdsforholdet og for muligheden for at løse opgaverne tilfredsstillende.

Denne undersøgelses positive resultater må derfor holdes op mod det forhold, at hele 60 procent af tillidsrepræsentanterne mener, at sagstallet aktuelt er for højt.

Undersøgelsen viser også, at spændet i de enkelte sagsbehandleres aktuelle sagstal svinger meget fra arbejdsplads til arbejdsplads. Det kan indikere, at der er store forskelle på, hvordan forvaltningsarbejdet udføres i de enkelte kommuner. For eksempel viser undersøgelsen, at den sagsbehandler på børne-familieområdet som har flest sager, har ansvaret for 67 sager. Den sagsbehandler, som har færrest sager, har ansvaret for 20 sager. Det vil sige, at den sagsbehandler som har flest sager, har ansvaret for mere end tre gange så mange sager.

Det kommunale myndighedsarbejde er organiseret meget forskelligt i kommunerne. Den enkelte arbejdsplads kan være organiseret med sagsbehandlere, som varetager enkle sager såsom visitationssager, mens andre sagsbehandlere udelukkende har ansvaret for meget komplekse sager. Denne undersøgelse kan ikke komme disse forskelle nærmere.

Sammenligning med DS' vejledende sagstal

DS' vejledende sagstal på børnefamilieområdet var på undersøgelsestidspunktet 25-35 borgere pr. socialrådgiver. Dette tal er senest blevet justeret i 2016 fra 30-35 borgere pr. socialrådgiver.

I tabellen herunder er børne-familieområdet opgjort i antal besvarelser, det aktuelle sagstal pr. sagsbehandler samt tillidsrepræsentanternes ønskede sagstal.

I undersøgelsen er TR blevet bedt om sammen med deres kollegaer at foretage en faglig vurdering af, om det aktuelle sagstal på arbejdspladsen er for højt, passende eller for lavt, og hvad de vurderer ville være et passende sagstal pr. sagsbehandler.

---

¹ COWI: [Socialrådgivernes psykiske arbejdsmiljø](#), 2018

² NFA: [Fakta om Arbejdsmiljø og helbred](#), 2018

Det aktuelle gennemsnitlige sagstal holder sig inden for DS' vejledende sagstal, dog i den høje ende. I tillidsrepræsentanternes vurdering af, hvad der vil være et passende sagstal pr. sagsbehandler, placerer de sig ligeledes inden for DS' vejledende sagstal - dog i den helt lave ende.

Det aktuelle sagstal pr. socialrådgiver har som nævnt været faldende gennem en længere årrække, men uagtet socialrådgivernes mindre sagsstammer, opleves der fortsat at være en stor diskrepans mellem det aktuelle sagstal på 33 sager og det ønskede sagstal på 26 sager – hvilket er en forskel på 27 procent.

Tabel over aktuelle og ønskede sagstal sammenlignet med DS' vejledende sagstal

Sagsområde	Aktuelt gennemsnitligt sagstal	TR: sagstallet er for højt	TR: gennemsnitligt ønsket antal sager	DS' vejledende sagstal på undersøgelsestidspunktet
Børne-familieområdet (63 svar)	33 sager	60%	26 sager	25-35 sager

I nedenstående tabel ses, hvor mange af arbejdspladserne som overholder DS' vejledende sagstal ud fra de enkelte TR's svar for deres pågældende arbejdsplads.

63 % af arbejdspladserne ligger inden for det interval, der er DS' vejledende sagstal, mens 35 % af arbejdspladserne ligger over.

Sagsområde (antal svar i parentes)	Aktuelt sagstal	DS' vejledende sagstal på undersøgelsestidspunktet	Hvor mange svar ligger inden for DS' vejledende sagstal	Hvor mange svar ligger ikke inden for DS' vejledende sagstal	Har ikke angivet et svar for aktuelt sagstal
Børne-familieområdet (63 svar)	20-67 sager	25-35 sager	63%	35%	2%

Tabel over hvor mange af arbejdspladserne der overholder DS' vejledende sagstal

Hermed ses, at flertallet af landet kommuner på børne-familieområdet ligger inden for DS' vejledende sagstal, men over en tredjedel af kommunerne ligger fortsat over, og enkelte helt op til 67 sager pr. sagsbehandler.

Bilag: Undersøgelsesmetode

Undersøgelsen er foretaget ved hjælp af Analyzer, som er et internetbaseret spørgeskema, som blev udsendt i oktober 2019.

Spørgeskemaet er fremsendt til alle tillidsrepræsentanter for socialrådgivere med myndighedsansvar i landets kommuner. Målgruppen for undersøgelsen er TR, som er ansat i kommunernes forvaltninger med myndighedsansvar, hvorved der forud for udsendelsen skete en frasortering af de TR, som arbejder inden for foranstaltningsområder, f.eks. behandling, undervisning, støtte-kontaktperson- og mentoropgaver, som ikke er medtaget i DS' vejledende sagstal. Deltagerne i undersøgelsen er lovet anonymitet i undersøgelsesrapporten, således det udelukkende er DS, som kender deltagerens navne og arbejdspladser.

Undersøgelsen er udsendt til 425 tillidsrepræsentanter. Der er 220 TR som har gennemført undersøgelsen, 52 TR som aktivt har fravalgt at deltage i undersøgelsen og 153 TR som ikke har svaret. Svarprocenten for undersøgelsen er på 52 procent. Det vurderes dog, at svarprocenten i realiteten er højere, da det ikke ved udsendelse af spørgeskemaet var muligt at frasortere samtlige af de TR, som ikke var i målgruppen for undersøgelsen. Det er ikke alle de 425 TR, som spørgeskemaet blev fremsendt til, der er i målgruppen for undersøgelsen.

I undersøgelsen tolkes 1 svar som lig 1 kommune. Der er dog mulighed for, at der er indkommet mere end et svar fra hver kommune, da der kan være flere TR på et område. Dette gælder især de store bykommuner, hvor Dansk Socialrådgiverforening har flere tillidsrepræsentanter. Her skal 1 svar tolkes som 1 afdeling, fx en bydel i kommunen.

Det er forskelligt om tillidsrepræsentanterne har kunnet svare på spørgsmål inden for flere sagsområder. Ved intro til spørgeskemaet blev tillidsrepræsentanterne opfordret til at tale med deres TR-kolleger i kommunen, for at sikre at der ikke blev indgivet dobbelt svar fra deres pågældende kommune.

TR er ved indledningen til spørgeskemaet blevet anmodet om at drøfte de tre overordnede spørgsmål med sine kollegaer, og derefter svare på spørgeskemaet med et samlet gennemsnitligt svar for deres afdeling.

Sagsområde	Antal svar (arbejdspladser)
Børnefamilieområdet	63 svar
Børnehandicapområdet	48 svar
Voksenhandicapområdet	51 svar
Voksenpsykiatriområdet	44 svar
Kontanthjælpsområdet for jobparate over 30 år	41 svar
Kontanthjælpsområdet for aktivitetsparate over 30 år	57 svar
Kontanthjælpsområdet for job- og uddannelsesparate under 30 år	40 svar
Kontanthjælpsområdet for aktivitetsparate under 30 år	47 svar
Sygedagpengeområdet	49 svar
Ressourceforløb	49 svar
Integrationsområdet	33 svar
Alle sagsområder	522 svar

Som tidligere nævnt er de 522 svar angivet af 220 TR, som er ansat i 82 af landets kommuner. Det skal dog fremhæves, at da det er forskelligt fra kommune til kommune, om der er angivet svar fra en eller flere TR

og om der er angivet svar for alle sagsområderne eller blot et enkelt, at der derfor ikke er tale om fyldestgørende besvarelser for de 82 kommuner på alle sagsområderne.

For at få et indblik i hvordan de modtagne svar fra tillidsrepræsentanterne er fordelt på landsbasis, er undersøgelsens besvarelser blevet inddelt i DS' tre region i nedenstående tabel.

Region	Antal svar	Procent
Region Nord	101	46 %
Region Øst	53	24 %
Region Syd	66	30 %

For hvert sagstalsområde har TR skulle svare på, hvad de aktuelt sidder med af sager pr. sagsbehandler, om de mener det aktuelle sagstal er for lavt, passende eller for højt og hvad de vurderer ville være et passende sagstal pr. sagsbehandler. I slutningen af undersøgelsen har de alle fået mulighed for at give uddybende svar eller komme med andre kommentar til undersøgelsen.

Optællings- og beregningsmetode

Tillidsrepræsentanterne svarer for det meste, at de fx har 35 sager pr. sagsbehandler i gennemsnit på arbejdspladsen. Nogle af TR har valgt at svare, at de har 30-35 sager. I de tilfælde er gennemsnittet 32,5 sager brugt i optællingen. Dernæst er gennemsnittet beregnet ved at sammentælle alle svar og dividere med antallet af svarpersoner. Resultatet er afrundet til nærmeste hele tal.

Beregning af overskridelsen i forhold til DS' vejledende sagstal er foretaget således: Differencen mellem det aktuelle sagstal og vejledende maks. sagstal divideret med vejledende maks. sagstal gange med 100, som giver den overskredne procent.

F.eks. er differencen mellem det aktuelle sagstal for voksenhandicapområdet (85 sager) og DS' vejledende maks. sagstal (75 sager): $10/75 \cdot 100 = 13$ procent.

Beregning af om DS' vejledende sagstal er overholdt på de enkelte sagsområder, er foretaget således: Antallet af svar som ligger inden for DS' vejledende sagstal på det pågældende område divideret med det hele antal svar på det pågældende område gange med 100, som giver hvor mange svar, der overholder det vejledende sagstal. For at beregne den overskredne procent tages antallet af svar, som ligger over DS' vejledende maks. sagstal, og samme beregning gentages.

F.eks. er der 38 af de 48 modtagende svar på børnehandicapområdet, som overholder DS' vejledende sagstal: $38/48 \cdot 100 = 79$ procent, og 10 svar som ligger over DS' vejledende sagstal: $10/48 \cdot 100 = 21$ procent.